

Patentstyret
Postboks 4863 Nydalen
0422 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/7656-4

Dato
23. desember 2025

Statsbudsjettet 2026 - Tildelingsbrev til Patentstyret

Innhold

1. Innledning	1
2. Overordnede forventninger.....	2
3. Samfunnsoppdrag og mål	2
4. Prioriterte tiltak i 2026.....	3
5. Andre forutsetninger og føringer.....	3
6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2026	5
Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen i 2026.....	7
Vedlegg 2: Fullmakter for 2026	8
Vedlegg 3: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter i 2026.....	9

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2025–2026), Innst. 3 S (2025–2026) og Innst. 8 S (2025–2026) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for 2026.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Patentstyret i 2026. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Patentstyret.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller vil det bli sendt ut tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnede forventninger

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi. Det innebærer også at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig. Næringspolitikken skal legge til rette for lønnsom næringsutvikling og bidra til omstilling, effektiv og bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av samfunnets ressurser.

3. Samfunnsoppdrag og mål

Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemerke og design og fører offentlig register over slike rettigheter. Samfunnsoppdraget er å bidra til størst mulig samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk lønnsomhet gjennom immaterielle verdier. Patentstyret er også et nasjonalt kompetansesenter for immaterielle rettigheter.

Gjennom forvaltning og spredning av kunnskap om immaterielle rettigheter og verdier er Patentstyret en del av det norske innovasjonssystemet. Patentstyret bidrar til innovasjon og økt verdiskaping ved å legge til rette for at norske bedrifter kan sikre seg inntjening på egen nyskaping, strategisk markedsføring og design. For å utvikle seg videre både som forvalter og som et kompetansesenter for immaterielle rettigheter og verdier i Norge, må Patentstyret ha god og relevant kompetanse, gode rutiner for effektiv saksbehandling og en tydelig kundeorientering. Gode og effektive IT-systemer er en forutsetning for at Patentstyret skal utføre sin rolle best mulig.

Departementet har i samarbeid med Patentstyret utviklet målene for å gjøre dem mer prestasjonsorienterte. Følgende mål er fastsatt for Patentstyret, gjeldende fra 1. januar 2026:

Formål
Patentstyret skal legge til rette for størst mulig samfunnsøkonomisk lønnsom innovasjon og verdiskaping gjennom industrielle rettigheter. Patentstyret skal behandle saker om patent, varemerke og design og føre et offentlig register over slike rettigheter med riktig kvalitet og størst mulig effektivitet. I tillegg skal Patentstyret tilby informasjons- og kompetansetjenester og være et kompetansesenter for immaterielle rettigheter.

Hovedmål
Størst mulig verdiskaping gjennom immaterielle verdier.

Delmål

1. Flest mulig gode rettigheter, gjennom avgjørelser med rett kvalitet og høyest mulig effektivitet.
2. Best mulig bruk av immaterielle rettigheter.

Departementet vil, i samarbeid med etaten, gjennomgå indikatorene og de støttende analysene i Patentstyrets MRS-system i 2026.

4. Prioriterte tiltak i 2026

- Patentstyret skal fortsatt prioritere saksbehandling av søknader innen patent, varemerke og design og unngå oppbygging av restanser.
- Patentstyret skal løpende vurdere hvordan kunnskap om immaterielle verdier og rettigheter kan bidra til å fremme næringsutvikling og økt verdiskaping.
- Virksomheten bes om å bidra med analyser, kunnskapsgrunnlag og tjenester i dialog med departementet som kan anvendes til videreutvikling av forsknings- og innovasjonspolitikken og til utforming av virkemidler.
- Patentstyret skal fortsette arbeidet med å bidra til å øke næringslivets kompetanse om immaterielle verdier og rettigheter, bl.a. gjennom økt målretting av tiltak for å fremme kunnskap og samarbeid med andre aktører i virkemiddelapparatet.
- Patentstyret bes fortsatt om å arbeide for å videreutvikle organisasjonen og saksbehandlingen gjennom å utnytte bl.a. de mulighetene som ligger i å ta i bruk ny teknologi.
- Patentstyret skal fortsette å ha et godt samarbeid med de nordiske lands myndigheter og virkemidler for å legge til rette for bedre bruk av immaterielle verdier og rettigheter i næringslivet.
- Patentstyret skal arbeide for å synliggjøre bedre hvordan etatens aktiviteter kan bidra til å forbedre bedrifters bruk av immaterielle verdier.

5. Andre forutsetninger og føringer

5.1 Omstilling og effektivisering

Norsk økonomi står overfor flere utfordringer fremover som forsterker behovet for å bruke ressursene effektivt. Regjeringens Plan for Norge peker på knapphet på arbeidskraft, flere eldre, økte forsvarsutgifter og avtakende petroleumsinntekter. Fremtidig vekst og velferd avhenger av at offentlig sektor omstiller, reformerer og effektiviserer.

Dette medfører at også virksomhetene under Nærings- og fiskeridepartementet vil møte tøffere krav til effektivisering og strammere økonomiske rammer, samtidig som nye oppgaver skal løses. Dette øker behovet for å bruke tildelte bevilgninger effektivt og gjennomføre strategiske prioriteringer for å løse oppdragene. Det forventes at Patentstyret arbeider systematisk og strategisk med tiltak for omstilling og effektivisering, og etablerer nødvendige prosesser for å møte utfordringene.

Patentstyret skal redegjøre for arbeidet med omstilling og effektivisering i årsrapporten.

5.2 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Patentstyret skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Patentstyret skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Patentstyret skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

5.3 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Patentstyret skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Patentstyret skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

5.4 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Patentstyret skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Patentstyret skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i Patentstyret der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Patentstyret skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom Patentstyret har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2026

6.1 Budsjettvedtak

Kapittel	Post	Betegnelse	Tall i 1 000
935	01	Driftsutgifter	374 000
3935	01	Inntekter av informasjonstjenester	4 416
	02	Inntekter knyttet til NPI	7 580
	03	Gebyrer immaterielle rettigheter	139 475
5574	71	Avgifter immaterielle rettigheter	225 000

Patentstyret har ansvar for å planlegge virksomheten innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i Staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 6.2 under.

Bevilgningen på kap. 935, post 01 skal dekke lønns- og pensjonsutgifter, husleie, utgifter til IKT og andre driftsutgifter.

Under kap. 3935, post 01 føres inntekter fra forundersøkelser til norske næringsliv. Dette dreier seg om kartlegging av teknikkområder, om tekniske løsninger kan patenteres eller om varemerker eller design kan registreres.

Under kap. 3935, post 02 føres inntekter fra oppdragsvirksomhet utført for Nordisk patentinstitutt (NPI). Dette handler om forundersøkelser for utenlandske kunder på patentområdet og granskning av internasjonale patentsøknader for patentsøkere.

Under kap. 3935, post 03 føres inntekter fra gebyrer fra Patentstyrets tjenester i forbindelse med saksbehandling. Gebyrene dekker utgifter til utøvelse av myndighetsrollen, som saksbehandling, enkelte lovpålagte oppgaver og utvikling av kunderettede tjenester.

Bevilgningen på kap. 5574, post 71 dekker fornyelsesavgiftene for å opprettholde beskyttelsen av patenter, varemerker og designrettigheter.

6.2 Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2026 kan øke kap. 935, post 01 tilsvarende inntekt under kap. 3935, post 04 Ymse Inntekter.

Merk at merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettolønnsordningen for merverdiavgift.

6.3 Finansielt rammeverk

Det vises til bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Patentstyret skal føre regnskap etter periodiseringsprinsippet i henhold til SRS. jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114 av 10. desember 2024.

6.4 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kap. 935, 3935 og 5574 stilt til disposisjon for Patentstyret.

Med hilsen

Eirik Annexstad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mirlind Shala
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen i 2026

Måned	Dato	Aktivitet
Januar-februar	Medio januar - medio februar	Avslutning statsregnskap 2025, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars	Eventuelle innspill til revidert budsjett 2026
	1. mars	Årsrapport for 2025, jf. krav i R 115
	15. mars	Budsjettforslag for 2027
April		
Mai	I løpet av mai	Styringsmøte vår 2026
Juni	I løpet av juni	Kontraktsamtale med virksomhetsleder
Juli		
August		
September	20. september	Rapport per annet tertial 2026, status økonomi per 31. august, inkludert risikovurdering og ev. innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2026
Oktober	I løpet av oktober	Dialog om tildelingsbrev for 2027
November	1. november	Eventuelle innspill til store satsinger 2028
	ultimo november/tidlig. desember	Etatsstyringsmøte høst 2026
Desember	31. desember	Tildelingsbrev for 2027

Vedlegg 3 gir spesifiseringer av hvordan innrapporteringene og innspill skal utformes.

Vedlegg 2: Fullmakter for 2026

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FINs) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.11.2022. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Patentstyret for 2026, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Patentstyrets justerte personalreglement som trådte i kraft 26.2.2014.

Vedlegg 3: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter i 2026.

1. Årsrapportering og regnskap for 2025

1.1 Statsregnskapet for 2025

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2025 vil bli meddelt i eget brev fra NFD med henvisning til særskilt [rundskriv R-8/2025 fra Finansdepartementet](#). Vi ber særskilt om at etatene merker seg frist for oversendelse av forklaringer til statsregnskapet for samtlige utgifts- og inntektsposter der det er et ikke uvesentlig avvik mellom budsjett og regnskap innen 9. februar 2026.

1.2 Årsrapport for 2025

Årsrapporten med årsregnskap for 2025 oversendes departementet innen 1. mars med kopi til Riksrevisjonen.

Årsrapporten med årsregnskap for 2025 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg, er avtalt i styringsdialogen. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevene 2025

Virksomhetene skal i årsrapporten for 2025 redegjøre for hvordan de har fulgt opp de ulike delene av regjeringens fellesføringer

- «Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk».
- «Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse» - «Redusere konsulentbruken»

Resultatrapporteringen følges opp av overordnet departement. Rapportering på fellesføringene fra regjeringen er beskrevet i [Rundskriv D-1/25](#).

Departementets interne føringer 2025

Virksomhetene skal i årsrapporten rapportere på departementets interne føringer

- «grønn omstilling og bærekraft»: overlapper med regjeringens fellesføring på området. Det bes om at virksomhetene rapporterer samlet om grønn omstilling i årsrapporten. Det innebærer hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom tiltakene beskrevet i tildelingsbrev for 2025.

- «*sikkerhet og beredskap*»: Virksomhetene skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap. Ytterligere rapportering følges opp i styringsdialogen.
- «*mangfold og likestilling*»: Arbeidet skal omtales i årsrapporten og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

1.3 Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Alle statlige arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering (aktivitets- og redegjørelsesplikten), jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Videre skal statlige virksomheter redegjøre for sektorspesifikke likestillingstiltak (aktivitets- og redegjørelsesplikten for offentlige myndigheter) jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 24.

Målet er at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, etnisk bakgrunn og religion. Nærings- og fiskeridepartementet gjør rede for tilstanden i departementet i Prop. 1 S. Virksomhetene redegjør i årsrapportene. Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent					Deltid pst.		Midl ansatte pst.		Foreldre- perm. pst.		Syke- fravær pst.	
	År	M pst.	K pst.	Antall totalt	Kvinners lønn av menns	M	K	M	K	M	K	M	K
Totalt i virksomheten	t-1												
	t-2												
Toppleddelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1												
	t-2												
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1												
	t-2												
(eks. seniorrådgiver)	t-1												
	t-2												

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2026

2.1 Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 2. mars 2026 for endring våren 2026
- 21. september 2026 for endringer høsten 2026

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år, RNB i mai og nysaldering i november. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- en beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2 Rapportering – status om økonomi

Frist: 21. september 2026

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2026. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp per 31. august 2026.
- Prognose for hele 2026.
- Forklaring på vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.
- Risikovurdering av mål- og resultatkrav.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

[Dersom departementet ser behov for særskilt rapportering, skal dette innarbeides i tildelingsbrev.]

3. Budsjettforslag for 2027

3.1 Ordinært budsjettforslag for 2027

Frist: 16. mars 2026

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettramme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2027. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2027. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2027.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2025 (regnskapstall), 2026 (gjeldende budsjett) og 2027 (forslag gitt dagens ramme). I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2 Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten

husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2028

4.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2028

Frist: 2. november 2026

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2028-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2025 som er publisert her [Finansdepartementets rundskriv - regjeringen.no](https://finansdepartementet.no/rundskriv).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 1-3 setninger og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2028 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå med satsingsforslaget? Det må (a) gjøres rede for risiko, og utvikling fremover, ved uendret bevilgning, (b) fremgå tydelig hvilken merverdi, som forventes oppnådd, hvis forslaget gjennomføres, og (c) opplyses om hvorfor de ressurser som i dag brukes på formålet, ikke kan brukes mer effektivt eller omprioriteres.

2. Hvilke tiltak er relevante og vurdert? Det skal klart fremgå hvilke alternative tiltak som er vurdert.
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de og hvem blir berørt? Dette svaret vil blant annet kunne utdype den kortfattede redegjørelsen under spørsmål 1 ovenfor.
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor? Blant de alternative tiltak som er vurdert (ref. spørsmål 2), må det forklares hvorfor det anbefalte tiltaket bør velges fremfor de andre.
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet [Veileder til utredningsinstruksen](#), som gir detaljerte retningslinjer om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan for forslag der det er relevant. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning, synliggjøring, oppfølging og rapportering av gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom.